

प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण
(PM-POSHAN) योजनेतर्गत
अनुसूचित जाती या घटकांतर्गत निधी
वितरणाबाबत... (सन २०२५-२६)

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शापोआ-२०२५/प्र.क्र.१९८/एस.डी.३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक: ०३ फेब्रुवारी, २०२६

वाचा:-

- १) केंद्र शासनाचे आदेश क्र. प्र. क्र.३-४/२०२५- PMP-५ दि.२९ जानेवारी, २०२६.
- २) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७ एप्रिल, २०२५.
- ३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचे परिपत्रक क्र.विधयो-२०२५/ प्र.क्र.५८/ अर्थसंकल्प, दि.१५.०४.२०२५
- ४) शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.प्राशिसं/पीएम पोषण/२०२५-२६/ ०४४४९, दि.२९.०१.२०२६

प्रस्तावना :

प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेतर्गत केंद्र शासनाने सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षातील मंजूर केंद्र हिस्स्याच्या निधीमधील तिसऱ्या हप्त्याचा रु.३११९२.०४ लक्ष इतका निधी संदर्भाधिन दि.२९ जानेवारी, २०२६ रोजीच्या आदेशान्वये राज्य शासनास उपलब्ध करून दिला आहे. सदर निधीची विगतवारी सर्वसाधारण, अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती या घटकांतर्गत केली आहे. प्रस्तुत योजनेकरीता केंद्र व राज्य हिस्स्याच्या खर्चाचे प्रमाण ६०:४० व काही बाबींसाठी १०० टक्के केंद्र असे आहे. उपरोक्त केंद्र हिस्स्याच्या निधीपैकी अनुसूचित जाती या घटकांतर्गत केंद्र हिस्स्याचा ६० टक्के प्रमाणे रु.३७१०.४४ लक्ष इतका निधी आहे. त्यास समरूप राज्य हिस्स्याचा ४० टक्के प्रमाणे रु. २४७३.६३ लक्ष असा एकूण रु. ६१८४.०७ लक्ष इतका निधी तसेच पुर्णतः १०० टक्के केंद्र हिस्स्याचा निधी (वाहतूक, व्यवस्थापन, संनियंत्रण व मुल्यमापन, भारतीय अन्न महामंडळाची देयके) यासाठी रु. ४७२.४१ लक्ष इतका निधी वितरीत केला आहे. अनुसूचित जाती या घटकांतर्गत केंद्र हिस्स्याचा रु.४१८२.८५ लक्ष (रु.३७१०.४४ व रु.४७२.४१) व राज्य हिस्साचा रु.२४७३.६३ लक्ष असा एकूण रु.६६५६.४८ लक्ष इतका निधी वितरणाची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेसाठी सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाच्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून अनुसूचित जाती या घटकांतर्गत केंद्र व राज्य हिस्सा मिळून रु.६६५६.४८ लक्ष (रुपये सहासष्ट कोटी छप्पन्न लक्ष आठेचाळीस हजार फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	लेखाशिर्ष	सन २०२५-२६ मधील अर्थसंकल्पिय तरतूद	या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत असलेला निधी
१.	मागणी क्र. एन-३, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१, प्राथमिक शिक्षण ७८९, अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना (०१)(०५) प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण (केंद्र हिस्सा ६०%) ३१ सहाय्यक अनुदाने वेतनेतर (२२०२। ७६४)	रु.११६००.०० लक्ष	रु.३७१०.४४ लक्ष
२.	मागणी क्र. एन-३, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१, प्राथमिक शिक्षण ७८९, अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना (०१)(०६) प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण (राज्य हिस्सा ४०%) ३१ सहाय्यक अनुदाने वेतनेतर (२२०२। ७७३)	रु.७७००.०० लक्ष	रु.२४७३.६३ लक्ष
३.	मागणी क्र.एन-३, २२०२ सर्वसाधारण शिक्षण, ०१, अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना, (०१) अनुसूचित जाती उपयोजना (०१)(११) प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण (पीएम-पोषण) (आवर्ती) (अन्नधान्य व वाहतूक खर्च आणि व्यवस्थापन, देखरेख व मूल्यमापन) (केंद्र हिस्सा १००%) (कार्यक्रम) ३१-सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) (२२०२ L ०२१)	रु. २२००.०० लक्ष	रु. ४७२.४१ लक्ष
एकूण		रु.२१५००.०० लक्ष	रु.६६५६.४८ लक्ष

२. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक दि.०७ एप्रिल, २०२५ अन्वये दिलेल्या सूचनांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे. तसेच, उपरोक्तप्रमाणे केंद्र हिस्स्याचा निधी राज्य शासनाच्या एकत्रित निधीमध्ये जमा झाल्याचे अभिप्राय वित्त विभागाच्या अर्थोपाय शाखेने दि.०२ फेब्रुवारी, २०२६ रोजीच्या ई-मेलव्दारे दिले आहेत.

तसेच दि.१५.०४.२०२५ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने - वित्त विभागाच्या दि.०७.०४.२०२५ च्या परिपत्रकास अनुसरून अनुसूचित जाती उपयोजनेंतर्गत केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी करण्यात आलेली मूळ अर्थसंकल्पीय तरतूद केंद्र हिस्सा व समरूप राज्य हिस्सा अनुसूचित जाती उपयोजना राबविणाऱ्या सर्व मंत्रालयीन विभागांस बिम्स प्रणालीवर १०० टक्के निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

३. शालेय शिक्षण विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण २४२५/(७०/२५)/अर्थसंकल्प, दि.१७.१०.२०२५ अन्वये शालेय शिक्षण व क्रिडा विभागाकडून वितरीत केल्या जाणाऱ्या अनुदानाचे आहरण व संवितरण करण्याकरीता नियंत्रक अधिकारी आणि आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात आले असून त्यानुसार कार्यवाही करावी.

४. सदर निधी केंद्र व राज्य शासनने वेळोवेळी दिलेले निर्देश/आदेश/शासन निर्णय/ परिपत्रक/ सूचना यांना अनुसरून विहित कालावधीत खर्च करण्याची दक्षता शिक्षण संचालक (प्राथ.) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी घेण्यात यावी. तसेच, सदर निधी खर्च केल्यानंतर याबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

५. प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२६०२०३१३१८३६५१२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(तुषार महाजन)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई

- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. मंत्री, शालेय शिक्षण, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) सर्व मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई
- ७) सर्व मा. संसद सदस्य/ विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य
- ८) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ९) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ११) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- १२) शिक्षण संचालक (माध्य. व उच्च माध्य.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३) शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १४) शिक्षण संचालक (योजना), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १५) शिक्षणाधिकारी (प्राथ.), जिल्हा परिषद (सर्व)
- १६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र ½, मुंबई/नागपूर
- १७) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
- १८) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग (अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई
- १९) वित्त विभाग (व्यय-५), मंत्रालय, मुंबई
- २०) नियोजन विभाग, कार्यासन १४७१, मंत्रालय, मुंबई
- २१) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, कार्यासन अर्थसंकल्प, मंत्रालय, मुंबई.
- २२) निवड नस्ती - एस.डी. ३